

Číslo výkonu:
90921

Autorská odbornost:
(909) psychosomatická medicína

Popis:
(*Pokud má výkon jednoznačné indikace, uveďte je.*)
Výkon je určen pro pacienta s dlouhodobými somatickými příznaky, které nereagují na běžnou léčbu prováděnou podle doporučených postupů, trvají déle než 3 měsíce, somatický nález neodpovídá uváděným obtížím, pacient již absolvoval všechna potřebná vyšetření. Typicky se jedná o pacienty s MUS (Medically unexpained symptoms), PSS (Persistent somatic symptoms) nebo FSS (Functional somatic symptoms). Komplexní vyšetření psychosomatického pacienta navazuje na dosavadní nálezy a zaměřuje se rovnoměrně jak na zhodnocení biologických nálezů, tak na psychologická (jak prožívá pacient) a sociální fakta (vztahové souvislosti) v důvěrném rozhovoru s ním. Cílem je nalezení terapeutického směru s aktivním zapojením pacienta, zohledňující multimodální etiologii psychosomatických symptomů. To vyžaduje speciální erudici lékaře a časovou dotaci, která umožňuje bio-psycho-sociální anamnézu, získání důvěry pacienta a motivaci k psychosomaticky zaměřené léčbě.

Poznámka:

Čím výkon začíná:
Vytvořením dobrého kontaktu s ohledem na typ pacienta a jeho komunikační možnosti, vysvětlením důvodu podrobného vyšetření, vyjednáváním potřebného času pro rozhovor a získáním souhlasu pacienta.

Obsah a rozsah výkonu:
podrobná anamnéza včetně rodinné, pracovní a sociální • zhodnocení subjektivních potíží • zhodnocení předcházejících vyšetření klinických, laboratorních a zobrazovacích, zhodnocení efektů a komplikací předchozích pokusů o léčbu • zhodnocení prožívání onemocnění, pacientova pojetí onemocnění a předpokladů pro léčbu • vztahová anamnéza, vztahově dynamická formulace případu • posouzení konfliktních témat • orientační posouzení struktury osobnosti • diagnostická rozvaha a závěr • vyjednávání cílů další spolupráce, případně doplnění diagnostických postupů • poskytnutí odpovídajících informací nemocnému nebo rodině • cílený, podpůrně psychotherapeuticky orientovaný a motivační pohovor • edukace pacienta

Čím výkon končí:
• dohodou o léčebném plánu (kontraktem) s pacientem • časovým rozvrhem další spolupráce • stanovením realistického cíle léčby (sledování symptomu, zmírnění symptomu, změna chování nebo životního stylu atd.)• sepsání lékařské zprávy – nálezu • administrativní činnost spojená s výkonem, poskytnutí základní informace praktickému lékaři, včetně záznamu o souhlasu či nesouhlasu pacienta s navrženými diagnosticko–terapeutickými postupy • zápis o celém postupu do zdravotní dokumentace (zápis s ohledem na důvěrnost informací)

Kategorie: P - hrazen plně;
Omezení místem: S - pouze na specializovaném pracovišti
Omezení frekvencí:
Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 120

Podmínky:
(*Pokud je omezení místem "S", popište, čím je pracoviště specializované.*)
nástavbová atestace v oboru psychosomatika

Důvod změnového řízení:
(*V případě, že výkon nahrazuje staré metody, doplňte čísla původních výkonů.*)

Důvod předložení: Odborný výkon dosud není registrován. Podle vyhlášky č. 286/2013 Sb. je obor psychosomatika (909) nástavbovým oborem. Nástavbová atestace z tohoto oboru je určena pro lékaře se specializovanou způsobilostí v některém základním oboru specializačního vzdělávání (s výjimkou hygieny a epidemiologie, soudního lékařství a patologie). Komplexní psychosomatické vyšetření umožňuje postihnout somatické, psychické a psychosociální aspekty onemocnění, rozpoznat etiologické souvislosti mezi nimi a posoudit jejich patogenní význam. Umožní naplánovat a správně cílit etiologicky zaměřenou komplexní terapii a získat pro ni také pacienta. Vyšetření dodá jasnou formulaci terapeutických cílů a podloženým doporučením k léčbě novou kvalitu diagnostice a léčbě chronických psychosomatických onemocnění.

Posouzení medicínské efektivity: Účinnost psychologických intervencí u medicínsky nevysvětlitelných příznaků (MUS), které významně zatěžují náš zdravotnický systém, je v odborné literatuře doložena. (Řiháček,2007) (Koelen, 2014) Tento potenciál není využit, protože lékaři nemají znalosti a trénink v oblasti psychosociálních aspektů stonání a kliničtí psychologové a psychiatři jsou přetížení a tedy nedostupní pro tuto velkou skupinu pacientů. Výzkumné práce uvádí až 20-40% pacientů v ordinaci praktického lékaře a ambulancích specialistů s psychosomatickými symptomy. Správné zaměření pozornosti lékaře a dovednost posoudit význam psychosociálních okolností nemoci vede k významnému snížení množství vyšetření i léků. Efektivita a dlouhodobá účinnost psychosomatické léčby byla potvrzena v řadě studií. V rozsáhlé metaanalýze, která sledovala 103 takových studií, je uváděna efektivita Hedges=0,71. Silné efekty byl zaznamenány přiřhodnocení celkové kvality života, střední pak u psychologických a tělesných symptomů. Lit.v přílozeŘiháček, T., Pavlenko, P., & Franke, H. (2017). Účinnost psychotherapeutických postupů u pacientů smedicínsky nevysvětlenými tělesnými symptomy: Shrnutí metaanalýz a přehledových studií.Československá psychologie, 61(4), 350-362. Koelen, J. A., Houtveen, J. H., Abbass, A., Luyten, P.,Eurelings-Bontekoe, E. H., Van Broeckhuysen-Kloth, S. A. M., Bühring, M. E. F., & Geenen, R. (2014).Effectiveness of psychotherapy for severe somatoform disorder: Meta-analysis. The British Journal ofPsychiatry, 204(1), 12-19. https://doi.org/10.1192/bjp.bp.1

Ekonomický dopad:
(*Doplňte odhadovaný počet pacientů za rok*)
Pokud je pacient s psychosomatickými a medicínsky nevysvětlitelnými příznaky léčen standardně a bez psychosomatického přístupu, jeho léčba se prodražuje. Je vyšetřován zbytečně mnoha nákladnými metodami, léčen nákladnými léky bez nebo s malým efektem. Navíc se zvyšuje frustrace pacienta i lékaře, celý systém je zatížen. Dlouhodobé zkušenosti německých pojišťoven ukazují úsporu až 1/3 nákladů. Lékaři, kteří získají zvláštní odbornou způsobilost v psychosomatice budou pracovat ve svých stávajících ordinacích s indikovanými pacienty své klientely ve vyhrazeném čase pod odborností 909, a v této době nebudou pochopitelně vykazovat výkony své odbornosti. Proto v segmentu specialistů nepovede zavedení nových kódů ke zvýšení nákladů pojišťoven. Pojišťovně zavedením nového kódu nevznikají další náklady navíc. Lékařů atestovaných v nástavbovém oboru psychosomatika je cca 60, nárůst je pomalý, cíl je 100–150 lékařů atestovaných v oboru psychosomatika. Specialista, který si vyčlení ½-1 den na práci se svými psychosomatickými pacienty, může mít měsíčně 4-8 komplexních psychosomatických vyšetření, tedy 48-96 za rok (to je 2880-5760 výkonů za rok při 60 takto vykazujících lékařích s nástavbovou atestací z psychosomatiky), ostatní výkony budou kontrolní nebo další výkony v rámci vlastní odbornosti.

Porovnání s prokázaným léčebným přínosem: V současnosti je typický psychosomatický pacient vyšetřen praktickým lékařem, indikována laboratorní a zobrazovací vyšetření a pokud příznaky přetrvávají a vyšetření nepřinesla závěr, je pacient odeslán ke specialistovi k dalším, specializovanějším a nákladnějším vyšetřením. Vše je hrazeno pojišťovnou. V typickém případě není nalezena příčina potíží (medically unexplained symptoms MUS), ale úleva nepřichází. Proto se pacient vrací k praktickému lékaři, často je pacient pod tlakem potíží odeslán k dalšímu specialistovi, celkově jich může takto obejít 5 a více, bez výsledku a nálezu příčiny potíží. Psychiatři a kliničtí psychologové jsou přetížení, nemohou převzít do péče celou tuto skupinu pacientů a navíc v jejich péči často pacientům chybí právě náhled na tělesné potíže a jejich propojení s psychikou, u psychologů se řeší odděleně jen psychické potíže, ale ne psychogenně vzniklé tělesné potíže. Pokud lékař má vzdělání a dostatek času s pacientem probrat všechny potřebné aspekty a důvody jeho stonání, naděje na správný postup a nakonec zlepšení příznaků je mnohem vyšší. Pokud je praktický lékař erudován alespoň v základní psychosomatické péči, už na začátku tohoto nepříznivého vývoje může zasáhnout, obrátit pozornost k podstatným psychosociálním aspektům pacientova stonání v dobrém vztahu s ním, a významně tak snížit náklady na vyšetřování a léčbu. Praktičtí lékaři mají doporučený postup pro léčbu těchto pacientů už od r. 2015. (1) (dostupné zde:https://www.svl.cz/files/files/Doporucene-postupy-od-2013/Psychosomaticke-poruchy-a-lekarsky-nevysvetlitelne-priznaky.pdf). Stejně tak specialista se vzděláním v nástavbovém oboru psychosomatika ušetří peníze pojišťovny za zbytečná vyšetření i případnou medikaci, pokud pacientovi s psychosomatickými příznaky a MUS poskytne místo jiných vyšetření psychosomatickou odbornou péči v rámci nově navržených výkonů.

Způsob úhrady v dalších zemích: Nejlépe zavedená je psychosomatická léčba v německých zemích. Výkon základní psychosomatické péče (15 min) hrazen pojišťovnou, možno vykazovat u pacienta na jednu dg 3 x za 3 měsíce. Psychosomatické výkony vykazují všichni praktici, protože v rámci předatestační přípravy musí absolvovat Psychosomatische Grundversorgung. Specialisté, kteří chtějí vykazovat psychosomatické výkony, musí absolvovat 80hodinový kurz. Pak mohou vykazovat 35100 (diferenciální diagnostické objasnění psychosomatických chorobných stavů) a 35110 (verbální intervence ve stavech psychosomatických chorob).Více zde: https://seminstfuchs.com/kursinformationen/ebm-abrechnung/#bedeutung Podrobněji také tady: https://www.iww.de/aaa/kassenabrechnung/ebm-2015-psychosomatische-grundversorgung-achten-sie-auf-die-abrechnungsvoraussetzungen-f85803 Kdokoli v pozici Hausarztmedizin může vykazovat 03230 (problémově orientovaná lékařská diskuse) za každých 10 min rozhovoru, což je frekvenčně omezeno. Ve Švýcarsku mají možnost účtovat za psychosomatickou terapii stejnou částku jako za 5 min. své praxe. Běžný lékař může tento kód vykázat 4x, tedy 20 min. Lékař certifikovaný SAPPM (u nás nástavbová atestace z psychosomatiky) může účtovat až 12x (tedy 60 min).

Další odbornosti:									
Kód	Název								Režie

Nositelé:									
Pořadí	Kategorie	Funkce	Praxe	Čas	Poznámka	Aktuální body			
10	L3	psychosomatik			120				1 638,42
							Celkem:		1 638,42

Přímo spotřebovaný materiál - PMAT:									
Kód	Název		Doplňek	Množství	Jednotka	Cena	Body		
							Celkem:	0,00	0,00

Přímo spotřebované léčivé přípravky - PLP:									
Kód	Název	Doplňek	ATC	Omezení	Množství	Jednotka	Cena	Body	
							Celkem:	0,00	0,00

Přístroje:									
Kód	Název	D.Ž.	N.Ú.	D.P.	Procento z výkonu	Cena	Body		

ZUM:	
Kód	Název
Položky mimo číselník	
Název	Popis

ZULP:	
Kód	Název
Položky mimo číselník	
Název	Popis

Bodyvá hodnota	Přímé	Osobní	Režijní	Celkem
	0,00	1 638,42	536,40	2 175